

Beste lezer,

Het nieuwe jaar is al weer enkele weken aan de gang, maar alsnog willen wij iedereen het beste wensen voor 2019!

Talrijke factoren zoals een veranderende wetgeving, publieke opinie, Brexit, zijn zaken die ons continu dwingen naar de toekomst te kijken en innovatief te blijven. Stilstand is in deze achteruitgang. De mengvoerindustrie is hierdoor steeds in beweging en uitdagingen en kansen zijn er voldoende. Door buiten de paden te kijken ontstaan er frisse ideeën en blijft de geest scherp.

De consument moet weer meer vertrouwen in en respect krijgen voor de agrarische sector. Om hiervoor voldoende draagkracht te krijgen is samenwerking in de totale keten cruciaal. De samenwerkingsverbanden in de mengvoedersector zijn hier een goed voorbeeld van.

Voor 2019 staan bij E.F.S. verschillende projecten gepland en wij voorzien dat mede hierdoor de ontwikkeling van ons bedrijf niet alleen in Nederland, maar ook buiten de landsgrenzen door zal zetten.

Wij gaan met veel vertrouwen de toekomst tegemoet en wensen u veel leesplezier bij onze nieuwsbrief nummer 27.

Bert van Bremen

» Succesvolle start voor EFS-01

Decontaminatie op maat.

De nieuwe service van E.F.S., middels een mobiele installatie de **EFS-01** op uiteenlopende locaties grondstoffen en voeders behandelen tegen pathogenen, is enorm succesvol. De eerste behandelingen zijn uitgevoerd in het najaar van 2018 en de behaalde resultaten waren zeer positief, aldus de technische afdeling van E.F.S.-Holland.

Door deze unieke dienst is men niet langer afhankelijk van een ingebouwde vaste installatie in een fabriek. Hiermee biedt E.F.S. meer flexibiliteit aan haar klanten.

Met een doordacht, welbesproken plan van aanpak en een open calculatie wordt de behandeling besproken met de klant om vervolgens zo snel mogelijk van start te gaan.

Interesse in onze nieuwe service? [Informeer](#) bij ons naar de mogelijkheden!

"Decontaminatie draait niet enkel om het toevoegen van een product zoals Bact-Aid™. Het is essentieel dat de juiste dosering en het doseeringspunt bepaald worden en dat er een methode toegepast wordt die bij de gebruiker past. Daarom wordt altijd in samenspraak met de gebruiker het juiste concept bepaald."

» Nieuwsrubriek

» Zalmolie prijzen

De zeer warme zomer leidde tot een hogere zalmsterfte. Hierdoor werd in Q3 2018 een krapte op de visolie markt ervaren. Eind Q3 2018 steeg de beschikbaarheid van zalmolie. De marktprijzen lieten in Q4 2018 een lichte stijging zien en begin 2019 lijkt de markt stabiel.

» E.F.S. over de grens

Het laatste kwartaal van 2018 stond in het teken van buitenlandse reizen. Zo werd in het kader van Secure Feed Audits, **Schotland** bezocht en bracht een bezoek met klanten ons bij onze zalmolieleverancier in **Noorwegen** en in november was EuroTier (de grootste Europese agrarische beurs) een week de thuisbasis van het E.F.S. team.

Tijdens de Noorse tour werden o.a. een zalmkwekerij, zalmvlachterij en de zalmolieproducent bezocht. E.F.S. vindt het belangrijk om openheid te geven over het productieproces, zodat onze klanten zelf een beeld krijgen bij de productie van Noorse zalmolie. Daarnaast werd er genoten van de prachtige natuur en cultuur.

Wij willen onze leveranciers via deze weg nogmaals bedanken voor de gastvrijheid!

» Beurzen

Afgelopen maanden nam E.F.S. deel aan **EuroTier** in Hannover (13-16 November) en **RMV Hardenberg** (30 oktober - 1 november). Dit waren wederom waardevolle dagen, waarin wij weer vele relaties hebben ontvangen en

ons netwerk hebben kunnen uitbreiden. In 2019 gaat E.F.S. deelnemen aan **Agrar Unternehmertage** in Münster (5 t/m 8 februari) en de nieuwe beurzen: **Dutch Poultry Expo** (19 & 20 maart) en **Dutch Pork Expo** (16 & 17 april). Daarnaast nemen wij op 11 t/m 14 juni deel aan de **Victam**.

Wij hopen u daar te zien!

» E.F.S. bouwt door!

Om voorbereid te zijn op de komende uitbreiding van E.F.S. wordt het pand in Culemborg ingrijpend verbouwd.

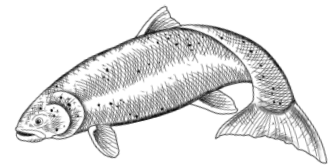
» Vacature /wij zoeken versterking

Op dit moment hebben wij een vacature voor de functie **Account- Businessmanager export**. Voor meer informatie volgt u deze [link](#).

» Ethoxyquin in zalmolie

De E.F.S. Noorse zalmolie bevat Ethoxyquin. In Verordening 2017/962 werd bepaald dat voor het gebruik van de antioxidant Ethoxyquin de vergunning ingetrokken wordt. Dit betekent dat Ethoxyquin t/m 1 oktober 2019 gebruikt mag worden in de zalmolieproductie. Zalmolie met Ethoxyquin verkocht mag worden tot 1 januari 2020 en zalmolie met Ethoxyquin verwerkt mag worden in tot 1 april 2020.

» Zalmolie en de feiten

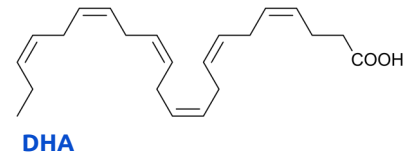

U heeft vast wel via een reclamekanaal gehoord of gelezen: 'Zijn planten de nieuwe koeien?'. Deze veelgebruikte kreet, door een grote consumer goods leverancier uit de Benelux, haakt in op de huidige trend meer plantaardig voedsel te eten of flexitariër te worden. Deze trend lijkt ook te sluimeren in diervoeders. Zo speelt voor E.F.S., leverancier van zalmolie/visolie, de vraag: "Is zalmolie/visolie te vervangen door plantaardige oliën?"

Het kortbondige wetenschappelijke antwoord is 'nee'.

Vetzuren

Planten bevatten van nature slechts één omega-3 vetzuur, namelijk alfa-linoleenzuur (ALA: C 18:3). Vissen daarentegen halen meerdere omega-3 vetzuren uit voeding, waaronder enkele essentiële vetzuren zoals eicosapentaeenzuur (EPA: C 20:5) en docosahexaeenzuur (DHA: C 22:6), welke middels fotosynthese door algen en plankton worden geproduceerd. Zo komt de gevormde omega-3 verder in de voedselketen. De mens maakt door het eten van vis ook deel uit van deze keten. Eeuwenlang wordt al vis gegeten voor een goede gezondheid (vrijdag visdag). Denk hierbij aan de filet maar uiteraard ook de bekende levertraan. Vandaag de dag ligt het eten van vlees/vis sterk onder de loep en wordt het ook benoemd in het klimaatakkoord. In de foodsector wordt gesuggereerd dat we voldoende voedingsstoffen, waaronder omega-3, uit plantaardige producten kunnen halen. Zo ook de stelling 'Zijn planten de nieuwe koeien?'. Hierbij wordt over het hoofd gezien dat plantaardige oliën enkel het omega-3 vetzuur alfa-linoleenzuur bevatten en niet EPA en DHA. Nu is het zo dat alfa-linoleenzuur door mens en dier omgezet kan worden in EPA en DHA, maar uit verschillende studies blijkt dat men dit slechts zeer beperkt om kan zetten tot de essentiële vetzuren. Hussein et al. (2005) heeft aangetoond dat uit ALA slechts 0,3% EPA en <0,01% DHA gevormd kan worden.

EPA en DHA zijn juist de meervoudig onverzadigde vetzuren die vele gezondheidsvoordelen bieden. In het huidige voedingspatroon van mens en dier is de verhouding omega-3:omega 6 uit balans. Een optimale ratio is 1:5, echter ligt deze vaak boven de 1:10. Dit leidt tot stijging van ontstekingsreacties, verminderde vruchtbaarheid, een verhoogd risico op hart en vaatziekten en huidproblemen. Recent praktijkonderzoek door E.F.S. toont aan dat zeugen gemiddeld 1,2 levend geboren biggen per worp geven bij de inzet van 1% E.F.S. Schotse visolie (2018).

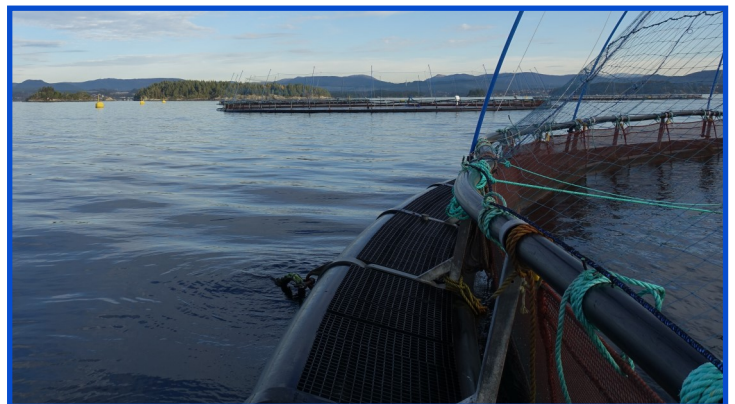
Hieruit kan gesteld worden dat vis en visolie niet een op een uitwisselbaar zijn met planten en plantaardige oliën. Het blijft voor de gezondheid belangrijk om omega-3 uit visproducten te consumeren.

Duurzaamheid

Een voor ons bijkomende vraag bij de stelling 'zijn planten de nieuwe koeien.' luidt: 'Is de uitwisseling van visolie naar plantaardige olie een duurzaam alternatief?'

Door vroegere overbevissing en onvoldoende beschikbaarheid van wilde vis wordt vandaag de dag veel gekweekte vis geproduceerd en geconsumeerd. Met de huidige systemen en certificering (o.a. MSC en ASC) wordt de visserij op een verantwoorde en klimaatvriendelijkere manier gereguleerd. Daarnaast is de kweek van vis onder streng gecontroleerde omstandigheden zeer efficiënt, o.a. door een zeer lage voederconversie. Zo werd vroeger o.a. in de visserij de viscera overboord gegooid en dit had/heeft een negatief effect op het milieu. In de wetgeving is nu opgenomen dat de viscera aan land gebracht moet worden. De leveranciers van E.F.S. zetten deze viscera om in een hoogwaardige olie en eiwit.

Hiermee wordt een reststroom uit de food sector verwerkt in de feed sector en wordt bijgedragen aan een duurzame en gezonde veehouderij.

"inspired by Nature, scientifically proven"